

Bijlage 7 Vooruitblik Strategie Bodemdaling

In 2015 bepaalde AGV in zijn bestuursakkoord bodemdaling te willen remmen via een toekomstbestendig peilbeheer. De toename van de waterbeheerkosten, de afname van de waterkwaliteit, verzakkingen van infra en funderingen zijn hiervoor bekende aanleidingen. Recent komt het thema bodemdaling op bestuurlijke agenda omdat de aandacht voor de vermindering van de uitstoot van broeikassen bestuurlijk prioriteit krijgt. De ontwatering van AGV veengebieden draagt hieraan sterk bij (jaarlijks ongeveer 0,5Mton CO₂).

AGV agendeert het thema bodemdaling ook in de nieuwe nota peilbeheer. Deze heeft als strekking dat het peil vanaf 2030 voor maximaal 75% bodemdaling volgt. Uitzonderingen hierop worden gemaakt wanneer er gebiedsafspraken zijn gemaakt. Hiermee creëert AGV duidelijkheid over het lange termijn perspectief en stimuleert AGV co-creatie nu actief om gebiedsgerichte maatregelen te ontwikkelen.

Daarvoor zoekt AGV tot 2030 in het hele veengebied als partner in gebiedsprocessen naar co-creatie en een meer responsieve rol. Deze processen hebben als doel passende perspectieven per gebied te ontwikkelen.

Om hierin maximaal samen met gebiedspartners op te trekken, komt AGV tot 2020 met hen tot afspraken over rolverdeling en hoe te komen tot gebiedsperspectieven (spelregels). Dit sluit aan bij de werkwijze van de op te stellen omgevingsvisies in 2019 door gemeenten en provincies in het kader van de nieuwe omgevingswet. Daarbij zal ook de rolverdeling tussen partners (kunnen) veranderen. Het waterschap is nu gewend de voorbereiding voor peilbesluiten en watergebiedsplannen als een autonoom besluitvormingsproces ter hand te nemen. Met deze aanpak wordt dat proces veel meer onderdeel van een breder en integraal gebiedsproces. Hierbij zijn investeringsbeslissingen van derden en ruimtelijke ontwikkelingen minstens zo bepalend. Dit maakt dat de regie van deze gebiedsprocessen niet op voorhand bij het waterschap ligt.

Deze hele strategie vergt een andere aanpak door AGV. Drie ontwikkelsporen zorgen voor de gewenste ontwikkeling hiervoor: groeien in expertise, het positioneren van bodemdaling bij 'ruimtelijk regievoerende overheden' en het samenwerken met gebiedsgebruikers in een open proces. Deze drie sporen hebben een onderlinge relatie en beïnvloeden elkaar.

1. Inhoudelijke ontwikkeling: groeien in expertise

Het proactief vergroten van technische kennis van maatregelen tegen bodemdaling of de effecten ervan. Dit kan door samenwerking met kenniscentra, het uitvoeren van pilots, onderzoek naar problemen van bodemdaling en de effectiviteit van oplossingen. Hierbij hoort de ontwikkeling van instrumenten om te komen tot gebiedsgerichte toekomstverkenning en kosten-batenanalyse.

2. Ontwikkeling van samenwerking met 'ruimtelijk regievoerende overheden': positioneren van bodemdaling

Groeien in de samenwerking vanuit een inhoudelijk-functionele rol naar een partner die meedenkt met en tegenspel biedt aan andere overheden. Zorgen dat we in de juiste netwerken zitten aan de voorkant van belangrijke ontwikkelingen/ beleidsprocessen van ontwikkelingen die het gebruik van de omgeving bepalen.

3. Ontwikkelen van samenwerking met 'gebiedsgebruikers': open proces ontwikkelen

Deze lijn richt zich op de ontwikkeling van expertise om in de gebiedsprocessen een open proces te voeren. Daarnaast zal het waterschap moeten aanhaken en bij gebiedsprocessen en initiatieven van anderen. Doel is tijdige bewustwording en het activeren van maatregelen. Het open proces vraagt groei in expertise om:

- a. toekomstwensen, -beelden en belangen en kennis van anderen inventariseren en verbinden;
- b. inzicht in de problematiek in eigen gebied creëren met gebiedsgerichte toekomstverkenning;
- c. gezamenlijk oplossingen ontwikkelen; en
- d. daarbij om te gaan met de onzekerheid over de uitkomsten van dit proces.

Poldertafels zijn hiervan een goed voorbeeld. Aan deze tafel worden verschillende invalshoeken samengebracht, zoals een toekomstverkenning, mogelijke maatregelen per gebied, noodzakelijke randvoorwaarden vanuit waterbeheer en een kosten-baten analyse per gebied.